

СТАНОВИЩЕ РД 20-390/20.08.2019г.

по конкурс за заемане на академичната длъжност „професор”,

обявен от ИУ – Варна

1. Обща информация

Становището е изготвено от проф. д-р Зоя Костова Младенова, преподавател в ИУ – Варна. Основание за това е заповед на Ректора на ИУ – Варна № РД 06-1841/02.07.2019 г., с която се определя състава на Научното жури по конкурса, както и решение на Научното жури на първото заседание, проведено на 16.07.2019 г., на което се определя кои членове на журито ще пишат рецензии, и кои – становища.

2. Данни за конкурса

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „професор” е обявен в научна област 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения (зелена и обратна логистика)”. Обявата за конкурса е публикувана в ДВ, бр. 38 от 10 май 2019 г. Конкурсът е обявен от Факултет „Управление” на ИУ – Варна, за нуждите на катедра „МИО”.

3. Кандидат по конкурса

Единствен кандидат по конкурса е доц. д-р Веселина Василева Димитрова. В. Димитрова получава висшето си образование в ИУ – Варна, където се дипломира в ОКС „бакалавър”, а след това и в ОКС „магистър” по специалност „МИО”. Постъпва на работа в ИУ – Варна, към катедра „МИО” през 2003 г. Докторската си дисертация защитава успешно през 2005 г. пред ВАК. Тя е на тема „Логистичен мотив за инвестиране на транснационалните корпорации в България”. Хабилитира се за доцент през 2009 г. като заема тази академична длъжност към кат. „МИО” до настоящия момент. В периода след хабилитирането си чете лекции в ИУ – Варна пред бакалаври и магистри, на български и английски език. Изнасяла е лекции и в други български и чуждестранни университети. Активен участник в програма Еразъм +. Научните ѝ интереси са главно в областта на „зелената” и

обратна логистика, кръгова икономика, екологичен мениджмънт и управленски системи, „зелени“ културни политика. Общият брой публикации на доц. В. Димитрова е 70, в т.ч. 11 монографии и участия в монографии, 2 студии, 20 научни статии, 25 научни доклади, 9 учебници и учебни пособия и 3 други публикации. Има многобройни участия в научни проекти като ръководител, член или консултат на научен екип. Провела е научни специализации във Франция, Италия и Белгия. Има осъществени обучения в ИУ – Варна. Член е на Съюза на учените – клон Варна и на Клуба по международна икономика. Участва в редакционни колегии на български и чуждестранни списания, главен редактор на сп. „Туризм и култура“ (2011-2013 г.), зам. главен редактор на сп. Известия на ИУ – Варна (2011-2015 г.). Зам. Ръководител на катедра „МИО“. Научен рецензент на учебници и други научни публикации.

4. Количествена и съдържателна характеристика на представените по конкурса научни трудове

Преди всичко следва да се отбележи, че доц. д-р В. Димитрова отговаря на минималните национални изисквания за заемането на академичната длъжност „професор“, което е основание за допускането ѝ до участие в конкурса. В конкурса за „професор“ В. Димитрова участва с общо с 33 **научни** публикации, които се разпределят по видове по следния начин:

- Монография по конкурса – 1;
- Участие в монографии и студии – 6;
- Научни статии – 13;
- Научни доклади – 13.

Като се изключи монографията по конкурса, общият брой публикации на доц. В. Димитрова (т.нар. „други публикации“) по конкурса надхвърлят изискуемият брой публикаации съгласно чл. 86, ал. 4 от вътрешните Правила на ИУ – Варна по ЗРАСРБ.

От общия брой публикации на кандидата 21 са на английски език, което свидетелства, че доц. В. Димитрова се интегрира успешно в европейското изследователско пространство. Болшинството от публикациите са в реферирани и индексирани издания. Статиите са

публикувани в авторитетни научни списания. Пет от тях са индексирани в SCOPUS и/или Web of Science.

В тематично отношение публикациите на кандидата (други публикации извън монографията по конкурса) се разпределят в следните основни направления:

- ❖ Теоретични и емпирични аспекти на кръговата икономика – публикации № 2.1; 2.2; 2.3; 3.4.
- ❖ Обратна логистика – 3.1; 3.2; 3.3; 3.4; 3.5; 3.7; 4.3; 4.4; 4.11.
- ❖ Логистично сътрудничество – 2.5; 3.13.
- ❖ Екологичен мениджмънт – 2.4; 3.11; 3.12; 4.8; 4.12; 4.13.
- ❖ Устойчиво развитие – 2.6; 3.8; 3.9; 3.10; 4.1; 4.6.
- ❖ Културна политика (културна политика и зелена икономика) – 3.6; 4.2; 4.5; 4.7; 4.9; 4.10.

Положителна страна на научноизследователската дейност на кандидата е, че всички разработвани от него научни направления се вписват в широката рамка на проблема за **устойчивото развитие** – един проблем с огромно теоретично и практическо значение в съвременните условия.

Най-голямо внимание заслужава ключовата публикация – монографията по конкурса. Тя е под заглавие „Зелени възможности и проблеми на обратната логистика” (2017 г.) и е в обем от 163 страници. Публикацията отговаря напълно на изискванията на ал. 2 на чл. 86 на ПУРПНСЗАД в ИУ –Варна: обсъдена е в специализираното първично звено; публикувана е в специализирано научно издателство; рецензирана е от две хабилитирани лица. Монографията на В. Димитрова се състои от въведение, три глави и заключение. Списъкът с използваната литература включва 118 заглавия.

Във въведението авторът аргументира преди всичко актуалността и значимостта на проблема за обратната логистика. Като прилага историческия подход В. Димитрова показва как научният проблем за обратната логистика се появява и развива паралелно с нарастването на екологичните изисквания към фирмите и утвърждаването на принципите на устойчивото развитие. В тази част от монографията ясно са формулирани целите и задачите на автора, както и са посочени някои ограничения на изследването.

Глава 1 е посветена на изясняване на същността и характеристиките на обратната логистика. Както отбелязва авторът, обратната логистика допълва разширеният подход в изучаването на логистиката, който затваря производствения процес, включвайки рециклиране, повторно производство и събиране на отпадъци (с. 16). Първа глава се състои от три параграфа, в които последователно се разглеждат зараждането, обхвата и съдържанието на обратната логистика (пар. 1), европейските регулации и опит в обратната логистика (пар. 2) и основните причини за успех, както и бариерите пред обратната логистика във фирмите (пар. 3). В заключение са изведени факторите, които способстват за превръщане на обратната логистика в „зелена” логистика.

В глава втора фокусът е върху „зелената” логистика. Общата методологична основа, върху която се разглежда проблемът, е изясняване на същността и характеристиките на екологичните управленски системи. Те са разгледани в неразривна връзка със съществуващите международни регулации. Изяснено е съдържанието на понятия като „зелено” производство, „семејство” от екологични отпечатъци и др. В заключение авторът разглежда управлението на „зелената” логистична верига. Той посочва, че целите на „зеленото” логистично управление се свързват с подобряване на екологичното представяне на фирмите и браншовите организации чрез намаляване на екологичния им риск и по-добро пазарно представяне (с. 81). „Зеленият” логистичен мениджмънт се определя от автора още като „форма на екологична култура, позволяваща на фирмите да разработват екологосъобразни стоки, да водят екологично счетоводство и да развиват система за управление на околната среда” (с. 82).

В глава трета се преминава от общото към конкретното като на основата на конкретни примери авторът анализира „зелените” възможности на обратната логистика в област Пулия, Италия. Изследването в тази част съдържа емпирично проучване, осъществено от доц. В. Димитрова чрез анкета и допълнителни интервюта с мениджъри на фирми от различни сектори и представители на администрацията на избраната област в Италия. Изводите, до които достига авторът са, че в област Пулия се отчита сравнително слаб интерес към обратната логистика. Обратната логистика е сфера, която се игнорира от бизнеса, независимо че се отчитат позитивните ѝ ефекти за цялостният мениджмънт и нейното влияние върху екологията. Обратната логистика в региона,

заклучава доц. В. Димитрова, трудно се превръща в „зелена”, независимо че има потенциал за развитие (с. 148-149).

Монографичният труд на доц. Димитрова заслужава висока оценка. Разработката е новаторска, обърната към един изключително значим проблем. Трудът е добре структуриран и логически последователен. Постигнат е добър баланс между теоретична и емпирична част. Предимство на разработката е сполучливото съчетание на позитивен и нормативен анализ. В заключителната част са систематизирани рефлексите от изследването за фирмите в България.

5. Количествена и качествена оценка на учебно-преподавателската работа

Доц. В. Димитрова е опитен и утвърден преподавател. Тя започва академичната си дейност в кат. „МИО” на ИУ – Варна през 2003 г. като през следващите години се развива като университетски преподавател успешно и възходящо. Понастоящем доц. Димитрова преподава в ОКС „бакалавър” 8 учебни дисциплини и в ОКС „магистър” – други 8 дисциплини от областта на световното стопанство и международния бизнес. Част от лекциите, които кандидатът изнася, са на английски език. Според представената Справка от Отдел „Учебна дейност и студенти”, аудиторната заетост на доц. В. Димитрова е 249 часа през учебната 2018/2019 г. и 205 часа през учебната 2017/2018 г. Доц. Димитрова участва активно в преподаването на входящи студенти по програма Еразъм +: преподава дисциплините „Международна логистика”, „Международен транспорт, търговия и логистика” и „Клъстерна политика на ЕС”. Осъществявала е преподавателска дейност по програма Еразъм и в чуждестранни университети. Преобладаващото число от преподаваните от нея дисциплини са непосредствено свързани с научноизследователските ѝ интереси. Доц. В. Димитрова е активно ангажирана в кат. „МИО” с работата със студентите. Тя е председател на държавната изпитна комисия на кат. „МИО”, Председател на прегледа на студентската научна дейност на специалност „МИО”. В периода 2010-2019 г. е осъществила ръководство на 75 дипломни работи и 24 магистърски тези и рецензиране на 20 дипломни работи и 8 магистърски тези.

Кандидатът по конкурса извършва учебно-преподавателска дейност и в други университети: НБУ – клон Варна (2005-2019 г.), Университет в Бари, Италия, Центъра за продължаващо обучение на ИУ – Варна.

Доц. В. Димитрова участва в учебници и учебни пособия, публикувани от преподаватели от кат. „МИО”. Общият брой учебно-методични публикации на кандидата е 9. За участие в конкурса за „професор” доц. В. Димитрова представя три публикации – самостоятелни глави в три учебника на кат. „МИО”. Те са разработени на високо теоретично равнище и отразяват съвременните достижения на науката.

6. Научни приноси

В публикациите на кандидата могат да се идентифицират следните научни и научно-приложни приноси:

1/ Разкрити са същността и особеностите на обратната логистика. Тя е обоснована от доц. Димитрова като сложен, многообразен и в същото време индивидуализиран процес за всяка фирма. Посочени са приликите и различията между обратната и директната логистика. Предложен е дизайн на разширена обратна логистична верига, изяснени са причините за успех на обратната логистика и бариерите пред нейното приложение. Подчертано е значението на логистичното сътрудничество за разкриване потенциала на обратната логистика и изграждането на интегрирани мрежи за партньорство.

2/ Изследван е процесът на превръщане на обратната логистика в „зелена” логистика. Идентифицирани са информационните канали на „зелената” концепция и факторите, способстващи за превръщането на обратна логистика в „зелена” логистика. Проведено е емпирично изследване на определен брой фирми в област Пулия, Италия, чрез които кандидата тества „зелените” възможности на обратната логистика и значението на идентифицираните по-рано информационни канали за трансформирането на обратната логистика в „зелена”.

3/ Направени са приноси към концепцията за кръговата икономика. Доц. Димитрова е един от малцината български автори, които се занимават с проблема за кръговата икономика. Тя е разгледана в контекста на документите на ЕС, като сполучливо са съчетани

позитивния с нормативния анализ. Понятието „кръгова икономика” е съотнесено към други, използвани в областта на устойчивото развитие понятия като „зелена икономика”, „зелено производство”, „зелен растеж”, екоинновации и др. Обосновано е приложението на нов подход към изучаването на кръговата икономика чрез матрицата на Кралич. Осъществен е практико-приложен анализ чрез конкретно проучване на приложението на кръговата икономика в туризма на България и в производството на вино. Обосновани са препоръки за ускорено внедряване принципите на кръговата икономика в нашата страна.

4/ В теоретичен и емпиричен план е разработен проблемът за екологичните управленски системи. Те са дефинирани като набор от политики и процедури, които определят начина на оценяване, управление и проследяване на влиянието на организацията върху околната среда. Изяснена е връзката между екологичните управленски системи и „зелената” логистика. Тествани са методики за емпирично изследване на екологичните управленски системи чрез: анализ на материалните потоци; анализ на водния отпечатък; анализ на екологичния отпечатък и др.

5/ Обогатена е идеята за културната политика чрез интегриране в нея на „зелени” културни събития.

Всички изброени по-горе приноси са на кандидата и го очертават като динамичен, иновативен и обърнат към значимите проблеми на съвременността изследовател.

7. Други

За изпълнение на всички изисквания на ЗРАСРБ и на вътрешните *Правила за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИУ – Варна* към казаното по-горе следва да се прибави следното:

Доц. В. Димитрова е ръководител на двама докторанти, единият от които е защитил успешно докторската си дисертация през 2018 г. Участник, научен консултант и ръководител на научни проекти, за което са представени съответните документи. Тя участва и в проекти с обществена значимост към Община Варна и други публични институции (в т. число в Италия). Според представената справка за цитирания, налице са

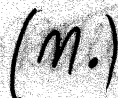
доказателства за 70 цитирания на публикации на доц. В. Димитрова. Голямата част от тях са в чужбина, което свидетелства, че идеите на доц. Димитрова са получили международно разпространение и признание. Индексът на цитируемост е по-голям от 1.

Специално следва да се отбележи, че като преподавател, изследовател и експерт кандидатът по конкурса осъществява активна и получила признание дейност не само в България, но и в Италия, където доц. Димитрова има установени дълготрайни и продуктивни контакти.

Заключение

Всичко казано по-горе ми дава основание да заключа, че в лицето на доц. В. Димитрова е налице една убедителна кандидатура за заемането на академичната длъжност „професор” към кат. „МИО” на ИУ – Варна. Изпълнени са всички изисквания на ЗРАСРБ, неговия Правилник и вътрешните Правила на ИУ – Варна по ЗРАСРБ. Доц. Димитрова е опитен и уважаван преподавател и ерудиран и иновативен изследовател. С убеденост ще гласувам положително в състава на Научното жури за заемането от нея на академичната длъжност „професор” и приканвам и останалите членове на Научното жури да направят същото.

Написал становището:

(проф. д-р Зоя Младенова)

Гр. Варна

12.08.2019 г.

СТАНОВИЩЕ

: PA 20-381/19.08.2019 г.

за заемане на академична длъжност „професор”
по обявен конкурс от Икономически университет – Варна

От: доц. д-р Светла Богданова Бонева,
Университет за национално и световно стопанство,
Катедра „Международни икономически отношения и бизнес“,
Факултет „Международна икономика и политика“, Зам.-декан;
Научна специалност 05.02.10 „Световно стопанство и международни
икономически отношения“.

1. Обща информация и данни за конкурса.

Основание за изготвяне на становището е Заповед на Ректора на ИУ-Варна No РД 06-1841/02.07.2019г. по обявения в ДВ бр.38/10.05.2019г. конкурс в област на висшето образование 3.8. Икономика, научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения“ (зелена и обратна логистика) за нуждите на катедра „Международни икономически отношения“ на Икономически университет-Варна и на основание Уведомително писмо за решения на първото заседание на научното жури по конкурса от 16.07.2019г.

Становището относно участието на доц. д-р Веселина Димитрова в конкурса за заемане на академична длъжност „професор“ е изготвено на базата на представените научни трудове, данни за преподавателска и изследователска дейности на доц. д-р Веселина Димитрова, член на катедра „Международни икономически отношения“ при факултет „Управление“ на Икономически университет- Варна.

Единствен кандидат по конкурса е доц. д-р Веселина Димитрова. Кандидатът отговаря на МНИ за заемане на академична длъжност „професор“, област на ВО-3.

Представеното становище е изготвено в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ, Правила за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИУ-Варна (ПУРПНСЗАД).

2. Кандидат по конкурса.

Доц. д-р Веселина Димитрова завършва бакалавърска и магистърска степен по МИО в ИУ-Варна. Преподава в катедра МИО на ИУ-Варна от 2000г. Доц. Димитрова получава ОНС

„доктор“ по научна специалност 05.02.10. „Световно стопанство и международни и икономически отношения“ от ВАК с диплом от 01.02.2005г. и научното звание „доцент“ по научна специалност 05.02.10. „Световно стопанство и международни и икономически отношения“ от ПВАК с диплом от 10.06.2009г.

За участието си в конкурса доц. Димитрова е представила справки за ръководство на трима докторанти по докторска програма „Световно стопанство и международни икономически отношения“ в ИУ-Варна, един от които успешно е защитил дисертационния си труд през 2018г.

Административните отговорности на доц. Димитрова в ИУ-Варна на ниво катедра и факултет са системни и отговорни: тя е зам. ръководител на катедра МИО, зам. председател на Общото събрание на факултет „Управление“, член на атестационната комисия при факултет „Управление“. Тя е била член на Академичния съвет в ИУ-Варна от три различни квоти - на докторант, на нехабилитирано лице и на хабилитирано лице.

Доц. д-р Веселина Димитрова ръководи и участва като научен консултант в редица международни научно-изследователски проекти, в т.ч. по програма ТЕМПУС, Култура 2007-2013, Трансгранична програма „Адриатика“, проекти на Европейския социален фонд и на Норвежкия финансов механизъм. Ръководител е на два научни проекта, финансирани със средства, отпуснати целево от държавния бюджет на ИУ-Варна.

Доц. Димитрова е дългогодишен член на международни редколегии към Emerald и Inderscience Publishers. Тя участва също и в редколегии към уважавани университети в България и Полша.

Признание за експертизата на доц. Димитрова от страна на Община Варна е участието ѝ като научен консултант в програмното събитие „Европейска столица на културата“, като оценител на проекти към фонд „Култура“ и като оценител на обществена поръчка по разработване на стратегия на Община Варна в сферата на изкуствата и културата.

Опитът на доц. Димитрова по оценяване на международни проекти е признат също от МОН, БНР, администрацията на регион Пулия (Италия).

3. Количествена и съдържателна характеристика на представените научни трудове на доц. д-р Веселина Димитрова

Доц. д-р Веселина Димитрова има общо 70 публикации с общ обем от 1361 страници, от които 25 в реферирани издания и такива с импакт-фактор. В конкурса за заемане на академична длъжност „професор“, доц. Димитрова се представя с общо 39 публикации с общ обем от 711 страници, от които 16 в реферирани издания и такива с импакт-фактор. Доц. Димитрова публикува в екип с различни български и чуждестранни автори като от

представената документация по конкурса е видно, че тя приоритетно е първи автор и/или има най-голям процент участие в съответната публикация. Структурата на публикациите по конкурса е както следва: 7 монографии и студии, в т.ч. хабилитационен труд „Зелени възможности и проблеми на обратната логистика“ (163 страници), 13 научни статии, 13 научни доклада, 3 учебника и учебни помагала и 3 други публикации на български, италиански и френски език. Публикуваните научни трудове са рецензирани и публикувани в научни издания, по-голяма част от тях са включени в системи за индексирание, рефериране и оценяване. От представените публикации по конкурса е видно, че 8 статии и доклади са включени в системите Scopus (Web of Science). Представените научни публикации са лично дело на автора, а за публикациите в съавторство са надлежно представени подписани разделителни протоколи за участие от авторите.

Специално внимание заслужава представения монографичен труд „Зелени възможности и проблеми на обратната логистика“. Документацията по конкурса потвърждава обсъждане на монографията в първичното звено (катедра МИО на ИУ-Варна) с Протокол No2/21.10.2015г. В последствие трудът е разгледан, обсъден и отпечатан в монографична библиотека „Проф. Ц. Калянджиев“ на ИУ-Варна при назначени двама рецензенти (един от които е и научен редактор). Хабилитационният труд на доц. Димитрова представлява завършено изследване по значим и актуален проблем на международния бизнес. Монографичният труд е разгърнат на база на 118 литературни източника на английски и италиански език, статистическа информация и самостоятелни проучвания на автора. Трудът е ценен, тъй като сферата на обратната логистика (reverse logistics) е относително слабо проучена, емпиричните изследвания са оскъдни, а материалите по темата са публикувани главно на английски език. В този смисъл, монографията е първи многопластов обзор на знанието на български език и първоизточник на конкретни резултати за фирми от различни сектори в регион Пулия (Италия). Монографията критично прецизира терминологията, свързана с устойчивостта, екологичните управленски системи в бизнеса, „зелените“ аспекти в логистиката като разкрива възможностите за фирмите да въведат обратна логистика, да извлекат „зелени“ ползи от тази дейност и да систематизират водещи „зелени“ драйвъри за развитие на обратната логистика. Оценка за достойнствата на труда е реализираната публикация по покана на висшия мениджмънт на Международната асоциация по обратна логистика (Reverse Logistics Association) в професионалното сп-е Reverse Logistics Magazine, което достига до 90 000 читатели от бизнеса по целия свят.

Справката за цитирания на кандидата включва 70 позовавания, предимно в реферирани международни списания, което потвърждава ценността на съответната публикация и

потребността ѝ за научната и професионална общност. Значимостта на публикациите се потвърждава от базата данни в SCOPUS за доц. Димитрова и нейния личен h-index = 2.

4. Количествена и качествена оценка на учебно – преподавателската работа на доц. д-р Веселина Димитрова

След придобиване на научното звание „доцент“, Веселина Димитрова води 8 лекционни курса в бакалавърска степен на ИУ-Варна, 3 от които на английски език и 8 лекционни курса в магистърска степен на ИУ-Варна, 2 от които в дистанционна форма на обучение. През годините доц. Димитрова е била лектор в НБУ-клон Варна и в Центъра за продължаващо обучение на ИУ-Варна. Тя е представила сертификат за проведена публична лекция пред представители на бизнеса и администрацията на гр. Русе от 2019г.

Международната преподавателска дейност на доц. Димитрова включва преподаване по 3 дисциплини в програма Еразъм + на ИУ-Варна и джойнт-мастър клас в Италия. Тя е специализирала във Франция и Италия. Посочените дейности се дължат и на факта, че кандидатът владее английски, френски, италиански и руски език.

Доц. Димитрова работи активно със студенти като от 2009г. насам е била научен ръководител на дипломни работи/магистърски тези на 75 студенти в бакалавърска степен и на 24 студенти в магистърска степен. Тя също така е била рецензент на 20 дипломни работи и 8 магистърски тези. През 2017г. доц. Димитрова е избрана за международен рецензент на дисертационен труд от докторант от Университета Карачи в Пакистан.

В постоянната дейност на доц. Димитрова със студенти се откроява инициативата ѝ за партньорство с различни представители на бизнеса, дългогодишното ѝ ръководство като председател на Държавна изпитна комисия в катедра МИО на ИУ-Варна, координацията по програма Еразъм + на ниво катедра и организацията на ежегодния преглед на студентската научна дейност за специалност МИО в ИУ-Варна.

Последната атестация за преподавателската и научно-изследователска дейност на доц. Димитрова от 2019г. е изцяло положителна, а представените справки за обща учебна натовареност в бакалавърска и магистърска степен за последните 2 години са в норматива.

5. Научни и научно-приложни приноси в публикациите на доц. д-р Веселина Димитрова

Анализът на публикационната дейност на доц. д-р Веселина Димитрова показва, че има съответствие между тематиката на публикациите по конкурса и представената справка за научни и научно-приложни приноси. Научната продукция на доц. Димитрова съдържа

коректно отбелязани общо 8 приноса, по 4 за всяка от двете категории. В синтезиран вид, приносите се изразяват в следното:

- Разширяване, обогатяване и аргументиране на разбирането за обратна логистика на български език;
- Изследване и дефиниране на структурата и начина на взаимодействие между елементите на обратната логистика и екологичните „зелени“ аспекти за устойчивото развитие на бизнеса, в т.ч. информационните канали на „зелената“ концепция и факторите, съдействащи за превръщането на обратната логистика в „зелена“ логистика;
- Установяване на основата на системна изследователска работа на съществуваща пряка, синергетична и дългосрочна зависимост между екологичните управленски системи и „зелените“ логистични вериги;
- Доказване на важността от внедряване на екологичен инструментариум , в т.ч. оценка на въглеродния отпечатък, оценка на жизнения цикъл за цялостна оценка на кръговата икономика;
- Апробиране на концепции за обратна логистика на фирмено равнище. Същото е направено и по отношение на принципите на действие на кръговата икономика. Емпирично са изследвани различни екологични управленски системи чрез събиране и обработване на данни за екологичното представяне на фирми в България и чужбина.
- Представяне на ценни и недостатъчно разпространени в България знания за същността и проявленията на „зелените“ културни събития.

Формулираните приноси са съществени и способстват за обогатяване на съществуващото знание и усъвършенстване на международните бизнес решения.

6. Бележки и препоръки

Нямам съществени критични бележки към кандидатката в конкурса и нейните академични разработки. Убедена съм в бъдещата успешна академична и управленска кариера на кандидатката и именно поради това бих ѝ препоръчала да дефинира по-смело своите алтернативи и виждания по разглежданите проблеми – само така те могат да бъдат чути и пробирани на практика.

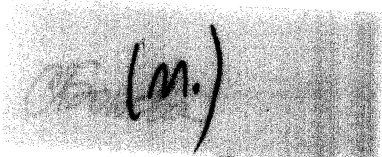
7. Заключение

Анализът на всички материали, предоставени от доц. д-р Веселина Димитрова по конкурса показва, че има съответствие между тематиката на публикациите по конкурса и представената справка за научни и научно-приложни приноси. Нейните публикации са оригинални и актуални научни произведения, които напълно отговарят на

очакванията към академичната длъжност „професор“. Авторката има добър език и стил, генерирала е значителен обем научна литература, умее да обоснова добре своите позиции, заключения и препоръки. Всичко това ми дава основание да гласувам „ЗА“ заемането на академична длъжност „професор“ от д-р Веселина Димитрова.

15.08.2019 г.

Изготвил становището:

/доц. д-р Светла Бонева/

Становище

Вх. № 2210-365/13.08.2019

написано от член на научно жури за заемане на академична длъжност „професор” по обявен конкурс от Икономически университет – Варна

1. Обща информация

Изготвил становището: доц. д-р Георги Маринов Георгиев, Икономически университет - Варна.

Основание за даване на становище по конкурса: Заповед РД 06-1841/02.07.2019 г. за назначаване на научно жури и решение от първото заседание на Научното жури от 16.07.2019 г.

2. Данни за конкурса

Конкурсът е обявен в научна област “3. Социални, стопански и правни науки”, професионално направление “3.8. Икономика”, научна специалност “Световно стопанство и международни икономически отношения (зелена и обратна логистика)”, факултет “Управление”, за нуждите на катедра “Международни икономически отношения” при ИУ-Варна.

Номер и дата на Държавен вестник, в който е публикувана съответната обява: ДВ бр. 38/10.05.2019 г.

3. Кандидат по конкурса

Единствен кандидат по конкурса е доц. д-р Веселина Василева Димитрова. Редовни са приложените всички изисквани по нормативната уредба документи по конкурса (справки, декларации, научни трудове и др.).

Доц. д-р Веселина Димитрова е редовен преподавател в ИУ-Варна, факултет “Управление”, катедра “Международни икономически отношения”, от 2003 г. насам. Има докторска степен (ВАК) по научна специалност “05.02.10 Световно стопанство и международни икономически отношения” (2005 г.), а от 2009 г. е “доцент” (ВАК) в катедра “Международни икономически отношения”.

Отговаря на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност “професор”.

4. Количествена и съдържателна характеристика на представените научни трудове след последната процедура

Доц. д-р Веселина Димитрова е представила по конкурса общо 39 публикации след първа хабилитация, от които 33 оригинални научни трудове, въплътени в научни публикации и 6 - учебници и други публикации.

Основно място сред публикациите по конкурса заема монографичният ѝ труд "Зелени възможности и проблеми на обратната логистика" (публикация 1.1.), публикуван от академичното издателство на ИУ-Варна "Наука и икономика", който е обсъден в катедра "МИО" при ИУ-Варна и рецензиран по надлежния ред от две хабилитирани лица. Монографията съдържа теоретично обобщение и решение на сериозен научен и научно-приложен проблем, какъвто е предизвикателството пред развитието на обратната логистика във връзка с екологичните ѝ аспекти.

Започвайки с терминологията, свързана с устойчивостта и "зелените" аспекти на бизнеса, авторката, след прецизиране на термините, последователно разкрива възможностите за бизнеса от въвеждане и поддържане на практики по обратна логистика. Анализът продължава с оценка на ползите и препятствията пред обратната логистика. Изложението продължава с практически поглед върху разглежданата проблематика - осъществен чрез анализ на практиките на италиански фирми от регион Пулия. Значителните сходства на разгледания регион Пулия и България, както в обществено-социален, така и в икономически план, правят сравненията изключително полезни за развитието на икономиката у нас.

Актуалността на подобно изследване произтича не на последно място и от факта, че с повишаването на дела на онлайн-търговията въпросът с връщането на стоки и преработката им придобива особена острота.

Текстът е много добре логически издържан, като авторката умело представя концепции и практики, намирайки на места много елегантни решения, особено по отношение на терминологията - предвид че повечето публикации са на английски език, както и неразработеността на тематиката у нас, много от термините са двойно представени - на български и английски, което намирам за много добра практика.

Монографията е великолепен теоретичен преглед, издържан както логически, така и стилово, при това при постигната стегнатост на текста,

без излишества, даваща на читателя възможност много добре да се ориентира в разглеждания проблем.

През годините доц. д-р В. Димитрова последователно и методично развива тематиката на логистиката и връзките ѝ с екологията, в редица публикации, основно в международни издания. Публикациите ѝ са главно върху различни аспекти на "зелената" логистика и иновации 1.1., 2.6., 3.1., 3.2., 3.5., 3.7., 3.8., 3.9., 3.10., 3.11., 3.12, 3.13, 4.3., 4.8., 4.10., 4.12., 4.13., 5.1., 5.2., 5.3.

Друга проблематика, едновременно свързана с главната и радваща се на особено внимание, е обратната логистика и кръговата икономика 2.1., 2.2., 2.3., 2.4., 3.3., 3.4, 4.4., 4.11.

Трети аспект на научните търсения е свързан с културата 3.6., 4.1. 4.5. 4.6. 4.7. 4.9. 4.10. 6.1. 6.2. 6.3. с акцент върху проектна дейност и бюджетиране, както и еко-аспектите на тези дейности. Разработките по това направление са свързани със значителна проектна дейност, както и с обществено полезни начинания, като кандидатурата на гр. Варна за Европейска столица на културата и Европейска младежка столица.

Не се открива плагиатство в научните трудове. Много от публикациите са представени на престижни научни форуми в чужбина. Представените публикации съответстват на изискванията по чл. 77, т. 3, 4, 5 и 6 във връзка с чл. 86, ал. 2, ал. 3, 4, 6, от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИУ-Варна.

5. Количествена и качествена оценка на учебно – преподавателската работа

През времето от първата си хабилитация насам (от 2009 г.) доц. д-р В. Димитрова подготвя и води лекционни курсове по 8 дисциплини в бакалавърска степен (на български и английски език) и по 8 дисциплини в магистърска степен. Акцент при водените лекционни курсове е силната връзка с научната ѝ дейност - много от тях са свързани с проблематиката на зелената и обратната логистика и кръговата икономика.

Научен ръководител е на трима докторанти по програма "Световно стопанство и международни икономически отношения", от които единият успешно защитил докторска степен през 2018 г. Има и участие като

чуждестранен рецензент в процедура по разглеждане на дисертация, защитена от местен докторант в Пакистан.

През последните 10 години е научен ръководител на 75 бакалавърски дипломни работи и 24 магистърски тези, рецензент на 20 дипломни работи и 8 магистърски тези. Учебната ѝ натовареност в ИУ-Варна е на ниво или максимално допустимото, или много близко до него, в т.ч. и през последните години. Председател е на Държавната изпитна комисия на катедра "Международни икономически отношения", заместник-ръководител на катедрата. През 2019 г. преминава процедура по атестация като получава максимални оценки.

Деен участник е в програмата Еразъм+, където редовно води през последните 15 години три лекционни курса. Има и преподавателска дейност в чужбина. Повишава квалификацията си с участие в редица обучения.

Доц. д-р Веселина Димитрова има издадени учебници по дисциплините, които води в ИУ-Варна.

Ръководител и член на екипи е на множество научни проекти, членува в авторитетни научни организации, редактор е в редица научни списания, предимно в чужбина.

6. Идентифициране на научните приноси

Най-съществената част от научните приноси са обобщени в монография 1.1. (също и публикации 2.5, 3.3., 3.13, 4.3., 4.4, 4.11., 5.3.), която представлява пълен, всеобхватен и много добре логически издържан поглед върху обратната логистика, която като процес се оказва все по-неизбежна част от дейността на фирмите понастоящем. Акцент се поставя върху особеностите на обратната логистика в противовес на тези на директната логистика. Авторката се проявява изключително успешно като формулираща проблемите, както и очертаваща главните насоки към решаването им, систематизирането на предпоставките и пътищата за решаване на проблемите е категорично съществен принос към науката и практиката у нас. Текстът е богато илюстриран с редица примери на компании, реализиращи "зелени" стратегии, и то в различни браншове, представени и коментирани са редица показатели за измерване на "отпечатъка" (footprint) в различните му измерения. Акцент е и

повишаването на знанието на хората, предимно на работещите в сферата на рециклиране и събиране на отпадъците.

Удачно се подчертава проблемът с разглеждането на обратната логистика от фирмите все още като "излишък на активи" и неефективното планиране на ресурси и оттам неефективното планиране на възможни икономии, слабата разпознаваемост като фактор с конкурентно предимство. Разгледани са и някои интересни аспекти като аутсорсинг на обратната логистика и сътрудничеството между партньорите при обратната логистика, пречки свързани с липсата на възглед че обратната логистика е конкурентно предимство. Подчертана е нуждата от осъзнаването на потребността, през формулирането на подходящи измерители, до мотивация и методи за прилагане.

Особено ценно е подчертаването на необходимостта от прилагането на многоспектърен и мрежов анализ за транспорта и обратната дистрибуция, както и подчертаването на необходимостта от минимизиране на административните и финансови пречки пред обратната логистика като бизнес.

Фундаментален принос е показването на силната връзка между законодателство и действия по посока на екологизация, на силното влияние на нормотворчеството и важното му значение. Направеният критичен анализ на европейското законодателство в областта на обратната логистика (различни директиви, насочени към подобряване главно на екологичната обстановка) заслужава отделно внимание като значим принос към науката в тази област.

Тематиката за екологично ориентирания мениджмънт е над десетилетие в центъра на изследователската дейност на доц. д-р В. Димитрова. Различните ѝ публикации са многостранен поглед върху различни аспекти на устойчивата икономика, и устойчивото развитие, в т.ч. туризъм и култура - 1.1., 2.3, 2.4., 3.2., 3.4., 3.6., 4.2., 4.5., 4.7., 4.9., 4.10., 6.1., 6.2., 6.3. Научно-приложните приноси са насочени предимно към представяне на добри практики с формулиране на препоръки за практическо приложение на модел на кръгова икономика в различни сфери и емпирични изследвания на екологичното представяне на фирмите и идентифициране на системни възможности - публикации 2.2, 2.3, 2.6, 3.1, 3.2, 3.7, 3.8, 3.9, 3.10, 3.11, 3.12, 4.8, 4.10, 4.12.

Научните приноси на доц. д-р Веселина Димитрова са подобаващо оценени от международната научна общност, свидетелство за което е и впечатляващият брой цитирания, в т.ч. наличие и на стойности на h-index и i10-index, отразяващи цитиранията в най-престижните списания.

7. Критични бележки и препоръки

Зелената и обратната логистика, както и свързаната с тях проблематика на кръговата икономика имат сериозно практическо значение за оцеляването на човечеството. Ето защо препоръчвам научните търсения на доц. д-р Веселина Димитрова да продължат с разширяване на изследователската ѝ дейност и с поддържане на същия интензитет.

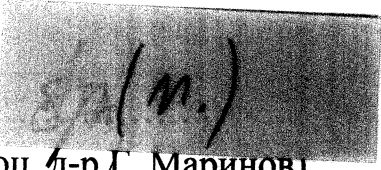
8. Заключение

Кандидатът по конкурса има научноизследователска дейност, която е в направление на обявения конкурс. В публикациите ѝ се разкриват редица научни и научно-приложни приноси, налице е и изискваната учебно-преподавателска работа. Изпълнени са всички изисквания на действащите нормативни документи.

Въз основа на горепосоченото убедено препоръчвам на Научното жури да предложи на Факултетния съвет на факултет "Управление" при ИУ-Варна да избере доц. д-р Веселина Василева Димитрова за Професор в професионално направление 3.8. "Икономика", научна специалност "Световно стопанство и международни икономически отношения".

гр. Варна, 12.08.2019 г.

Подпис:

(доц. д-р Г. Маринов)

Становище

от член на научно жури за заемане на академична длъжност „професор”
по обявен конкурс от Икономически университет – Варна

1. Обща информация

- Изготвил становището: **Проф. д-р Андрей Боянов Захариев**, катедра „Финанси и кредит“ при СА „Д. А. Ценов“, с регистрация в Регистъра на НАЦИД от м. ноември 2018 г.
- Основание за даване на становище по конкурса (номер на заповедта на Ректора за назначаване на научно жури и решение на научното жури): **Заповед №РД06-1841/02.07.2019 г.** за назначаване на научното жури и **Решение №4** от Заседание на научното жури от 16.07.2019 г.

2. Данни за конкурса

- Научна област: **3. Социални науки;**
- Професионално направление: **3.8. Икономика;**
- Научна специалност: **„Световно стопанство и международни икономически отношения (зелена и обратна логистика)“;**
- Факултет и катедра, в които е обявен конкурса: **Факултет „Управление“, катедра „Международни икономически отношения“;**
- номер и дата на Държавен вестник, в който е публикувана съответната обява: **Бр. 38 от 10 май 2019 г., стр. 76 на „Държавен вестник“**

3. Представяне на кандидата по конкурса

Кандидат по конкурса е **доц. д-р Веселина Василева Димитрова**. Тя е възпитаник на катедра и специалност „МИО“ при ИУ – Варна, като последователно придобива бакалавърска степен в периода 1995-1999 г., магистърска степен (1999-2000 г.) и докторска степен по научната специалност „Световно стопанство и МИО“ (2000-2004 г.).

Професионалното развитие преминава през академичните длъжности „Асистент“ (2003 – 2005 г.), „Главен асистент“ (2005 – 2009 г.), като от 2009 г. след успешно издържан конкурс заема академичната длъжност „Доцент“. Автор и съавтор е на над 70 публикации, вкл. 11 монографии с общ обем от 1361 стр. Участвала е, вкл. и като ръководител, в 13 научни проекта. Владее английски, руски, италиански и френски езици. Заместник-ръководител е на катедра „МИО“ и зам.-председател на ОС на факултет „Управление“ при ИУ – Варна.

4. Количествена и съдържателна характеристика на представените научни трудове след последната процедура

По конкурса е представени общо следната научна продукция:

I. Една монография или равностойни публикации по чл. 77, т. 3 от ПУРПНСЗАД в ИУ – Варна с обем от 163 стр.

II. Шест монографии и студии по чл. 77, т. 4 от ПУРПНСЗАД в ИУ – Варна с обем на авторското участие от 163 стр.

III. Тринадесет научни статии по чл. 77, т. 4 от ПУРПНСЗАД в ИУ – Варна с обем от 150 стр.

IV. Тринадесет научни доклади по чл. 77, т. 4 от ПУРПНСЗАД в ИУ – Варна с обем от 108 стр.

V. Три участия в учебници и учебни помагала по чл. 86, ал. 7, т. 1, буква „б“ с обем от 79 стр.

VI. Три статии с научно-популярен характер с общ обем от 48 стр.

4.1. Оценка на представените научни трудове след последната процедура

Представените научни трудове след последната процедура обхващат 39 заглавия, вкл. 22 в съавторство (с обем от 291 авторски страници) и 17 самостоятелни заглавия с обем от 420 стр.

4.2. Оценка на качествата на монографичния труд или равностойните публикации по отношение на научните им достойнства

Обект на оценка в становището е монографията: **Димитрова, В. Зелени възможности и проблеми на обратната логистика (2017), Наука и икономика, Библ. „Проф. Цани Калянджиев“, кн. 47, 163 с. ISBN 978-954-21-0932-7.** В монографията се поставя за цел да се представят основните „зелени“ аспекти в изучаването, анализа и интерпретирането на обратната логистика. **Обект** на изследване е процесът на обратна логистика, а **предмет** респективно нейните „зелени“ възможности и проблеми. **Задачите** на монографията се фокусират в: прецизиране на терминологията, свързана с устойчивостта, екологичните и „зелени“ аспекти в бизнеса и логистиката; разкриване на възможностите за фирмите от въвеждане на обратна логистика; анализ на „зелените“ ползите и препятствия пред обратната логистика; извеждане на характеристиките на обратна логистика в предприятия от регион Пулия на основата на конкретни примери. Чрез монографичния труд доц. Веселина Димитрова извършва систематична изследователска работа в исторически и сравнителен ракурс на концепцията за екологичните управленски системи. Авторският подход позволява дефинирането им като набор от политики и процедури, които определят начина на оценяване, управление и проследяване на влиянието на организацията върху околната среда. В изследването е установено, че между екологичните управленски системи и „зелените“ логистични вериги съществува пряка, синергетична и дългосрочна зависимост. С апробиране на концепцията за възможните информационни канали са дадени прагматични решение за фирмите, които възприемат „зелената“ идея.

Извод: Налице е съответствие на изискванията по чл. 77, т. 3, 4, 5 и 6 във връзка с чл. 86, ал. 2, ал. 3, 4, 6, от Правилата за условията и реда

за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Икономически университет – Варна).

5. Количествена и качествена оценка на учебно – преподавателската работа

От представените справки се установява, че кандидата по конкурса ежегодно е изпълнявал всички количествени показатели за учебно-преподавателска работа. Качествените оценки по СУК на ИУ – Варна са на най-високо ниво, вкл. и в рамките на процедурите за атестиране като хабилитирано лице.

Извод: Налице е съответствие на изискванията по чл. 77, т. 2 във връзка с чл. 86, ал. 8 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Икономически университет – Варна.

6. Идентифициране на научните приноси

В справка към документите по конкурса са заявени общо осем научни приноса, вкл. 4 с научен характер и 4 с научно-приложен характер. Считаю, че те отговарят на постигнатото в научната продукция на доц. Веселина Димитрова, надграждат и представят в категорично позитивна светлина безспорните качества на научната школа и катедра по „Международни икономически отношения“ към ИУ – Варна с ръководител доц. д-р Георги Маринов. Научно-приложните приноси, свързани с анализа на материалните потоци (MFA), анализа на водния отпечатък (WF), анализа на екологичния отпечатък (EF), анализа на еко маркировката и стандартите ISO 14001 имат особена ценност при използването им в конкретни модели при създаване на устойчив бизнес. Проблемно базирания научен анализ на приликите и различията между обратната и директната логистика, дизайна на разширената логистична верига, обосновката на понятието „зелена

логистика“ и производните „зелени“ иновации са обещаващи хоризонти за устойчиви научни изследвания с перманентна актуалност за света в XXI век.

Извод: Формулираните научни приноси се явяват сентенция на представените по конкурса научни трудове. Те са изцяло в съответствие с изискванията на Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Икономически университет – Варна, както и националната нормативна рамка.

7. Критични бележки и препоръки

Критични бележки към представената научна продукция по конкурса не се установяват. Препоръката е към активна работа с докторанти след успешно приключване на конкурса.

8. Заключение

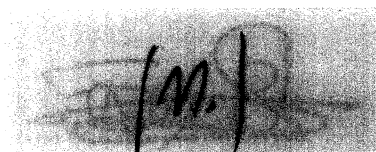
Депозираните научни трудове по конкурса са в достатъчен обем, надвишаващ в пъти изискванията на нормативната уредба. Техните качествени характеристики, безспорна дълбочина на анализа, методическа издръжаност, богатство от приноси и широки възможности за приложение в практиката са атестат за наличие на подготвен, мотивиран и научно изграден кандидат по конкурса. Представените за участие в конкурса материали се оценяват като изцяло позитивни. Намирам изготвената по конкурса документация с доказателства, изяви и справки за напълно отговаряща на нормативните изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“.

Всичко горепосочено ми позволява да формирам обобщено заключение, като член на научното жури и рецензент, като с пълна убеденост заявявам безусловната си подкрепа и предлагам на останалите колеги от журито да дадем своя **положителен вот за присъждане на**

академичната длъжност „професор” по научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения (зелена и обратна логистика)“ от доц. д-р Веселина Василева Димитрова и формираме единно позитивно становище за утвърждаване от Факултетския съвет на факултет „Управление“ при ИУ – Варна.

гр. Свищов
22.08.2019 г.

Изготвил становището:

/проф. д-р А. Захариев/